

ΓΙΑΤΖΗΛΑΡΙΑΝΗ

Μνήμες από τις λησμονημένες
πατρίδες, άρωμα από τη Μικρά Ασία

Καζιάνη Έρη
Κονδύλης Πέτρος
Κόντης Δημήτρης
Μπολτσής Γιώργος
Νικολακοπούλου Μυρτώ

Υπεύθυνος Καθηγητής: Ε. Κάτσικας

Γενικές Πληροφορίες

- Παραδοσιακό τραγούδι και χορός από το Γιατζηλάρι Ερυθραίας της Μικράς Ασίας.
- Είναι συρτός χορός και ειδικότερα συρτός πολιτικός με προέλευση από την Αρχαία Ελλάδα.
- Το όνομα του χορού προέρχεται από την αρχαιοελληνική λέξη «σύρω»

Γενικές Πληροφορίες

Χορεύεται:

- Από άτομα ίδιου φύλου με μαντήλι που κρατάνε οι κοπέλες και δημοσίως από τις γυναίκες με συγγενικά πρόσωπα
- Σταυρωτά με τρία ή τέσσερα άτομα
- Με την διαμεσολάβηση άλλου οργάνου.
- Αντικριστά σε ζευγάρι

ΣΤΟΛΕΣ

Η Γιατζηλαριανή χορεύεται με την φορεσιά της Ερυθραίας ή με στολή Κάτω Παναγίας αλλά δεν είναι σωστό. Η στολή της Ερυθραίας είναι απλή και όχι ιδιαίτερα εντυπωσιακή.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΤΟΛΗ

Η γυναικεία στολή αποτελείται από ένα λευκό πουκάμισο το «ιμάτ» ή αλλιώς «κάμισ». Από κάτω είναι μια φούστα συνήθως μεταξωτή σε διάφορα χρώματα, μονόχρωμη ή καρό και φτάνει περίπου μέχρι τον αστράγαλο. Το μαντήλι είναι απλό σε διάφορα χρώματα και δένεται απλά.

ΑΝΤΡΙΚΗ ΣΤΟΛΗ

Οι άντρες φορούσαν παραδοσιακές στολές οι οποίες όμως είχαν ένα κύριο χαρακτηριστικό, το ζωνάρι. Τα ζωνάρια αυτά λέγονται και «ταραμπουλούσια». Ήταν πολύ μακριά και έφταναν σχεδόν τα 5 μέτρα ενώ ήταν επίσης πολύχρωμα και μεταξωτά. Η αντρική φορεσιά είχε επίσης μαντήλι στο κεφάλι, την κλασσική μαύρη βράκα, άσπρο πουκάμισο και μαύρο γιλέκο.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Παραδοσιακό τραγούδι ερωτικού περιεχομένου (ανήκει στο είδος ερωτικών διστίχων)
- Καταγράφηκε το 1988 από την Δόμνα Σαμίου
- Έχει ρυθμό 8/8

ΓΙΑΤΖΗΛΑΡΙΑΝΗ

Την καλησπέρα σου 'φερα, δος μου την καληνύχτα
εγώ δουλειά δεν είχα εδώ, μόνο για σένα ήρχα.

Εβγα να σε δω -- να παρηγορηθώ.
Τα μάτια σου με κάψανε, μα 'γω τα καμαρώνω
σαν κάνω μέρες να τα δω, κλαίω και δεν μερώνω.

Γιαλό-γιαλό-γιαλό -- ψαράκια κυνηγώ
κινήγα τα και συ -- αγάπη μου χρυσή.

Όλοι μου λεν να σ' αρνηθώ, δεν ξέρω τι να κάνω
και 'γω μια ώρα αν δε σε δώ, το νου μου τονε χάνω.
Μαλών' η μάνα της -- μαλώνει κι' ο αδελφός της
πως πέφτ' αντάμα της.

*Συρτό από το Γιατζηλάρι Ερυθράς,
Τραγουδάει η Κλεονίκη Τζοανάκου από τα Αλάτσατα
που μένει στη Ν. Ερυθραία Αττικής. Την συνοδεύουν
γυναίκες από τη Ν. Ερυθραία και κοπέλλες του
Ομίλου Ελληνικών Λαϊκών Χορών Ελένη Τσαούλη.
Το χωριό Γιατζηλάρι βρίσκεται 10 χλμ. ΝΔ. από τα
Βουρλά.*

ΣΤΙΧΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

Την καλησπέρα σου 'φερα, δώσ' μου την καληνύχτα,
εγώ δουλειά δεν είχα εδώ μόνο για σένα ήρχα.

Έβγα να σε δω
να παρηγορηθώ.

Τα μάτια σου με κάψανε μα 'γω τα καμαρώνω,
σαν κάνω μέρες να τα δω κλαίω και δε μερώνω.

Γιαλό, γιαλό, γιαλό,
ψαράκια κυνηγώ
κυνήγα τα και συ
αγάπη μου χρυσή.

Όλοι μου λεν να σ' αρνηθώ, δεν ξέρω τι να κάνω,
και 'γω μια ώρα αν δε σε δω το νου μου τότε χάνω.

Μαλών' η μάνα της,
μαλών' η μάνα της,
μαλώνει κι αδερφός της
πως πέφτω αντάμα της.

ΣΤΑΣΗ ΧΟΡΕΥΤΩΝ

Όσον αφορά το κράτημα των χορευτών, κρατούν τους αγκώνες τους κολλημένους στα πλευρά τους σε ορθή γωνία ενώ κρατούν μπροστά τα χέρια τους. Οι άντρες κρατούν τρυφερά τις γυναίκες από τις παλάμες.

Το Γιατζιλάρι

Χωριό 10 χλμ. ΝΔ των Βουρλών
Είχε 1.000 κατοίκους, μόνο Έλληνες
(Βουρλιώτες, Γκιουλμπασιώτες,
Τσεσμελήδες και Σαμιώτες)

Τους περισσότερους κατοίκους
του χωριού στην καταστροφή του
1922 τους έσφαξαν, ή εξοντώθηκαν
στα στρατόπεδα εργασίας που

τους πήγαν. Λίγοι ήρθαν στην Ελλάδα ως πρόσφυγες...

Σημειώνεται ότι η γραφή του ονόματος του χωριού,
απαντιέται και ως «Γιατζηλάρι». Γι' αυτό και έχει καθιερωθεί
το τραγούδι αυτό ως «Γιατζηλαριανή»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ